

dela Rozmana v trebuh ter ga smrtnonevarno ranila.

Roparji. Pri Kapeli v radgonski okolici napadlo je 8 roparjev hišo posestnika Šijanec. Posestnik je vlomilce opazil in prišel nanje streljati. Enega roparja je tako težko ranil, da je 4 ure pozneje umrl. Ustreljeni je cigan Vincenc Cehner, ki stannje pri sv. Križu. Potem so roparji zbežali.

Pod ključ dali so v Mariboru 19 letno vlačugo Marijo Kregar iz sv. Trojice zaradi sleparije in poneverjenja.

Lepa sinova ima posestnik Franc Marčič v Slov. Gradcu. Ukradla sta mu namreč precej vina in 200 K denarja.

Kapa izdala je v Mariboru hlapca Leopolda Pohorili. Ukradel je namreč trem delavcem precej denarja. Na kraju tatvine pa je pozabil svojo kapo. Tako so tata takoj izsledili in zaprli.

Tečaj za uporabo sadja in zelenjave priredi v času od 18. do 23. septembra deželna sadjarska in vinogradniška šola v Mariboru. Obisk je brezplačen. Nadaljne določbe razvidne so iz inzerata v današnji številki.

Radinska Slatina. Poroča se nam: Vkljub požaru skladišnega poslopja za kište ni vstopilo nobeno motenje razpošiljanja studenca. Čeprav je jako veliko naročil, vendar se vsa naročila najhitreje efektuira.

Požar. V Podgorju pri Slov. Gradcu je gorelo pri posestniku Predniku. Hiša in dvoje gospodarskih poslopij je popolnoma pogorelo in z njimi mnogo mrve, krme ter drv. Otroci so se igrali in zažgali. Tudi 12 svinj je zgorelo. Požarniki so ogenj komaj po težkem delu omejili.

Delavski jubilej. Preteklo soboto izvršila se je v Ptuj prav zanimiva in redka slavnost. Štajersko obrtniško društvo je namreč trem zvestim pomočnikom podelilo srebrno odrsno bronasto medaljo s častno diplomom. Odlikovani gospodje so: Joh. Steger, usnjarski delovodja, ki je že nad 33 let v službi usnjarske tovarne g. P. Piricha v Ptuj; Mat. Ornig, strojni mojster tiskarne W. Blanke v Ptuj, ki služi tej tvrdki že nepretrgoma skozi 24 let (odnosno z odmorom vojaške službe že od leta 1880); Ign. Spritzey, stavec pri tvrdki W. Blanke v Ptuj, ki opravlja ta posel že skozi več kot 23 let. Tak jubilej je v današnjih časih splošne raztresenosti in nezadovoljnosti redki slučaj delavske zvestobe in izpolnjevanja dolžnosti. Zato je bila tudi slavnost izredno lepa. Primanjkuje nam prostora, da bi posamezne govore omenili. Opomniti moramo le, da so govorili gg. načelnik obrtnega društva ptujskega K. Nekola, ki je celo slavnost vodil, županov namestnik ptujski Joh. Steudte, stari župan in okrajni načelnik ter deželni poslanec Jos. Ornig, urednik K. Linhart, tovarnar P. Pirich, tiskarnar W. Blanke, A. Masten. Praznovani jubilarji so se v prisrčnih besedah zahvalili. Domači orhester mestne godbe pa je razveseljeval goste. Bila je to lepa, krasna slavnost, ki bode gotovo svoj vtis v srcu vseh udeležencev pustila. Jubilej je dokaz, da zvesti in svojo dolžnost vedno izpolnivi delavec mnogo več doseže, nego od kraja do kraja potujoči nahujskani človek. Čestitamo mojstrom za take delavce! Čestitamo pa tudi še enkrat vsem trem jubilarjem, od katerih sta dva tudi že pri „Štajercu“, odkar ta list izhaja. Steger, Ornig in Spritzey naj bi bili delavcem nekak vzor in naj bi jim veselje nad izpolnjeno dolžnostjo še dolgo življenje olepšavalo!

Iz Koroškega.

Veliko rokodelsko razstavo z najrazličnejšimi zborovanji in kongresi obdržujejo do 3. septembra v Celovcu. Razstava je velezanimiva in daje jasno sliko o napredovanju in zmožnostih obrtniškega stanu. V eni prihodnjih številki si bomo dovolili prostor, da razstavo natanko

popišemo ter ocenimo. Ze danes pa lahko rečemo, da stoji razstava na lepi visočini in smejo biti koroški rokodelci nanjo ponosni. Tako je tudi z ozirom na prepotrebni obrtniški stan koroška dežela ena najprejših. Kar neki pravijo prvaški hujšaki k temu, kateri vedno obrekujejo in blatijo koroško domovino? Za resno gospodarsko delo, brez katerega ni nobene bodočnosti, nimajo prvaški Slovenci prav nobenega zmisla. Raje jim je vsaka vaška „igra“ ali vsak „sokolski“ izlet, kakor pa priredbe, ki koristijo srednjemu stanu, to je kmetu in obrtniku. Zato pa tudi vsakdo, kdor ima srce za ljudski napredek, obrača hrbet hujšakem političnega prvaštva v vrstah slovenskih klerikalcev... Koroškim obrtnikom pa čestitamo prav iz srca za vilo uspelo razstavo in upamo, da bode ta prireditelj pravi mejni kamen v razvitku gospodarstva lepe koroške dežele!

Ukradel je neznanec vrtnarici Schweiger v Beljaku mnogo obleke in drugih predmetov v skupni vrednosti 40 K.

Gozdni požar. V bližini Arnoldsteina so se gozdovi vsled isker mašine dvakrat vneli. Komaj da so prebivalci ogenj zadušili in večjo škodo preprečili. — Nadalje je bil večji gozdni požar pri Meierniggu ob Vrbskem jezeru. — Lesnemu trgovcu Kanatschnig v Št. Vidu napravil je veliki požar škode za 12.000 K.

Zaprl so v sv. Marjeti pri Wolfsbergu Moniko Manker, ker je zlatnine za več kot 500 K pokradla.

Zmaga. Pri volitvah v občini Dellach v dravski dolini so naprednjaki v vsek treh razredih zmagali. Čestitamo vrlim volilem!

Strela ubila je v Lasnici hlapca Henrika Egger. Bil je takoj mrtev.

Dva laška dezertjerja zaprli so v Sv. Mohorju. Prišla sta peš v Manthen.

Utonil je v nekem bajerju pri Celovcu 13 letni Ludovik Lazarus pri kopanju. Drugi dečki mu niso mogli pomagati. Kopanje v dotičnem bajerju je sicer prepovedano.

Ogenj. V Guttaringu so pogorela vsa poslopja posestnikov Zippusch in Obersteiner. Škode je za 8.000 K. Ne ve se, kako je ogenj nastal.

Vlomil je neznanec pri Kranerju v Salahu in ukradel obleke za čez 60 K.

Potres so čutili preteklo soboto ponoči v Celovcu.

Cerkev pogorela je v Leibsdorfu. Goreti je pričelo pri Obakbauru v gospodarskem poslopju. Vkljub hitri pomoči ni bilo mogoče cerkve rešiti.

V Dravo skočil je pri Paternionu čevljarški mojster Jožef Aicholzer. Vzrok samomora ni znan.

Poštni tat. Hlapec Andrej Bauer ukradel je več denarja iz pošt v Gurnicu in Miegru. Oddali so ga deželni sodniki.

Pogorelo je pri Žitarivasi poslopje kočarja Sinčnika. Škode je za 4.000 K. Baje je neki neprevidni otrok zažgal.

O nekaterih mlečnih napakah in o tem, kako se dajo odpraviti.

O tem piše »Hessische landw. Zeitschrift« naslednje: Včasih se pojavijo v mleku izvanredne prikazni, ki otežujejo ali celo popolnoma onemogočijo njegovo uporabo. Te izvanredne prikazni, ali napake izvirajo mnogokrat od krav, ki so bolne; v drugih slučajih zamore pa biti vzrok tem napakam krma, a razun tega tudi zunanji vplivi, kakor n. pr. vreme, nesnaga, pomanjkanje vode za hlajenje mleka i. t. d. Poglavitne napake mleka pa so sledeče: 1. Vodeno mleko, 2. vlečljivo ali sluzavo mleko, 3. rdeče mleko, 4. hitro gnijoče mleko, 5. mleko, ki se hitro zje ali sesiri in 6. modro ali plavo mleko.

Vodeno mleko vsebuje izredno veliko vode in razmeroma kaj malo suhih snovi. Takšno mleko je bistveno manj vredno kakor pa normalno mleko. Vzrok

tež napaki so marsikdaj gotove notranje bolezni krav. Posebno rada se pojavi ta napaka v mleku, izvirajoč od jetičnih ali sušičnih krav, a opazilo se je takšno mleko tudi pri kravah, ki rade zvržejo. To napako dobi mleko tudi takrat, ko se poklada kravam prav vodeno kupo, če se jim poklada mnogo enostranskih krmil, kakor n. pr. repo, krmsko peso, krompir i. d. d. Da se odpravi ta napaka iz mleka, je treba živnozdravniške pomoči, če izvira napaka iz bolezni. Ako pa je krivo tej napaki v mleku enostransko krmjenje, je treba poskrbeti, da se bodo krmile krave s primerno kupo in mleko zgubi napako v kratkem ter dobi zopet pravilno sestavo.

Vlečljivo ali sluzavo mleko, ki se vleče kakor olje in katerega smetana se tudi tako vleče ter se ne, da podelati zlepa v maslo. Maslo iz takšnega mleka je slabe kakovosti, a tudi masla se dobi iz njega malo. To napako povzroča delovanje gotovih gliv, ki opazilo se je že večkrat, da se ta napaka, če se je le zgubila, zopet povrne, kakor hitro se zažene krave na kakšnem drugem mestu pašnika, zginila je ta napaka v mleko. Če se oddaja takšno mleko v mlekarnico, okuži se v dotični mlekarnici lahko še drugo zdravo mleko. Radi tega mora mlekar ali sirar strogo paziti, da se ne zanesa ta napaka s kakšnim mlekom v mlekarnico. Če se je pa ta napaka zanesla po neprevidnosti v mlekarnico, naj se temeljito razkužijo vsi prostori, vsa opravila in posoda.

Rdeče mleko. Da ima mleko rdečo barvo, je vzrok temu v njem se nahajajoča majhna množina krvi, katere dospe v mleko vsled prevelikega krvnega naraščanja proti vinemu ali pa na ta način, da počti, ko se krave molze kakšna majhna krvna žilica. Ako pride kri po prvi tu navedeni poti v mleko, potem je mleko skozi skoraj onakomerno rdečo, ako pa pride kri po drugi poti v mleko, se opazijo v mleku nekatere krvave mli. Da se odpravi ta napaka, potrebno je živnozdravniške pomoči, a naročiti je obenem osebam, ki molzejo, naj s kravami lepo ravna.

Hitro gnijoče mleko ima že takoj na početku, ko se prične zjedati ali kisati, obenem tudi okus po gnilobi. Ko se zjeda ali kipi, dobiva namreč obenem duh po gnilih jajcih. Ta napaka se pojavlja v mleku le o vročih poletnih mesecih in sicer vselej vsled velike nemarnosti in nesnažnosti. Ako se ta napaka enkrat vgnezi, potem se da težko odpraviti in če se že hoče odpraviti, uporabiti se morajo za to le pravo močna razkužila, kakor n. pr. klorovo apno, ki se mora več dni zaporedoma dajati v dotične prostore. Razun tega je treba temeljito omiti tudi vso mlekarsko opravilo in posodo z raztopino klorovega apna in nato seveda večkrat oplahnuti z vrelo vodo.

Mleko, ki se hitro zje ali skisi in sicer že med molžnjo ali koj nato, ko se je vmolžilo. Razločevati pa je pri takšnem mleku dvoje in sicer: ali se zjeda vsled prišičnih bakterij in ostane potem mleko sladko, ali pa vsled mlečno-kislisli bakterij vsled česar se tvori v mleku mlečna kislina. Ako se zjeda mleko vsled prišičnih bakterij, se ta vzrok ne da zlepa odpraviti, ako napaka slučajno sama ob sebi ne izgine. Lajša se dajo zatreti mlečnokislne bakterije v mleku in sicer tem potom, da se mleko pravočasno močno ohladi in strogo pazi na snago. Nesnažnost je največkrat vzrok, da se mleko hitro zje ali skisi, kar okužujejo stari mlečni ostanki i. t. d. sveže mleko. Pokaže se pa ta napaka lahko tudi vsled prav velike poletne vročine, posebno pa v soparnem vremenu; v tem slučaju je hitro in popolno ohlajenje mleka edino sredstvo.

Modro ali plavo mleko. Mleko postane modro ali plavo šele potem, ko se je skislilo, oziroma se ima skisliti. Početkom se zapazijo vrh smetane majhne pike modre barve, katere se vedno bolj širijo in širijo in pomodrijo konečno vse mleko. Vzrok te napake je mnogokrat krma, v kateri se nahajajo neke posebne bakterije, ki proizvajajo modro barvilo. Menjava krme odstrani tudi tukaj, kakor pri sluzavem ali vlečljivem mleku, večkrat to napako. Te napake se mleko tudi lahko nalez. Če se pa ta napaka enkrat vgnezi v kakih prostorih kakor v hlevu i. t. d., potem se morajo ti prostori in vsa opravila do dobra razkužiti.

Gospodarske.

Ako je kdo drevesno deblo z vozom odgnil, naj se rana takoj z nožem lepo obreže in pogladi, nato naj se napravi zmes iz ilovice, govejega blata in iz jermenovih resin, namaže s to zmesjo rano in s čisto obda ali ovije ter trdno zaveže. Po takem ravnanju se rana v kratkem zaceli.

Prvo podkovanje žrebet. Skušaj, da privadi žrebe že v mladosti, da se bo pustilo prijeti za nogo, najprvo gladi ga po nogi z roko in nato skušaj mu jo polagoma vzdigniti. Početkom privzdigni nogo le malo in polagoma dviguj jo vedno bolj visoko, dokler jo ne privzdigneš tako visoko, kakor treba vzdigniti jo pri podkovanju. Posebno če žrebetu kopita večkrat snazi in pri tem potolče po podplatih, privadiš ga na podkovanje. Ko ga hočeš dati podkovati, ne privzdigni noge previsoko, kar stori rad držač, ki je visok, da laže

Usojamo si tem potom naznaniti, da vsled požara našega skladišnega poslopja za kište vkljub tako mnogoštevilnim naročbam ni vstopilo nobeno motenje v razpošiljati studenca in da se vse prejkoslej najhitreje efektuira.

Zdravilišče Radinska Slatina Höhn & comp.